

Reorganisaziun dals servetschs linguistics regiunals rumantschs

CUN ANDREAS GABRIEL HA DISCURRI
PEIDER ANDRI PARLI / ANR

Sut il num «Sling» porscha il chantun Grischun ensemens cun la Lia rumantscha da nov sur internet in servetsch da translaziun, da lectorat ed in sustegn linguistic. Quel servetsch è gratuit per instituziuns publicas sco vischnancas, circuls, districts ed autres corporaziuns pubblicas e per organisaziuns privatas e manaschis da vasta muntada en la regiun sco posta, bancas, spitals regiunals, ovras electricas, uffizis da turissem euv. «Sling» è naschi da la reorganisaziun dals servetschs linguistics regiunals ch'èn vegnids stgaffids dal 1996/1997 da la confederaziun e dal chantun. Quels servetschs linguistics n'eran betg ina concurrenzia per la LR ed il servetsch da translaziun chantunal, mabain eran els servetschs spezialisads regiunals per sustegnair oravant tut instituziuns publicas tar il diever dal rumantsch. «Sling» è accessibel sut www.sling-online.ch

Andreas Gabriel, collavuratur da la Lia rumantscha e manader dal project «Sling».

FOTOS ANR

Andreas Gabriel, Vus essas collavuratur da la Lia rumantscha ed il manader dal project «Sling». Vegin cun la reorganisaziun dals ser-

vetschs linguistics regiunals e cun l'installaziun dal «Sling» ussa centralisà tut a Cuira?

Andreas Gabriel: Na, absolutamain betg. Tge ch'è centralisà è l'organisaziun da la lavour, la triascha da las lavurs, l'administraziun da quella pagina d'internet ed oravant tut da quella banca da datas. Tut las lavurs da translaziun e da lectorat restan en las regiuns tar las medemas personas sco fin ussa.

Sch'insatgi vul laschar far ina translaziun d'in text, a tgi sa drizza el ussa?

Sco emprim pass cloma quella persona si la pagina d'internet e guarda sch'insatge è già avant maun en ses idiom u insatge auter ch'el sa trair a niz. Uschiglio sa drizza ella directamain sur internet a nus cun ina incumbensa ed alura survegn ella sia translaziun.

Quant custa ina translaziun?

Quai dependa da l'adressat. Instituziuns publicas e semipublicas survegnan las translaziuns en princip gratuitamain – resalvà ch'ils mezz finanziars èn a disposizion – e che la lavour

ha ina tscherta irradiazion e sparagliada. Uschiglio avain nus tariffas chantunales e federalas sco usità en la branscha da translaziun. Tar il servetsch linguistic vegni a dar tariffas mediocras, tariffas reducidas, indemnisiuns pauschalas per tschertas lavurs tenor ina pratica che vegn plausie a sa sviluppar.

Quantas translaziuns èn già vegnidas fatgas fin ussa?

Jau na sai betg dir ina cifra. Ussa essan nus en ina fasa da svilup, en ina fasa transitoria, tschertas translaziuns èn anc idas sur las structuras veglias, autres èn già vegnidas sur la coordinaziun tar la Lia rumantscha. Nus avain ina roscha translaziuns ch'èn già vegnidas fatgas, er quest onn.

Co statti cun il rumantsch grischun?

Il rumantsch grischun na stat qua betg en il center da la discussiun. Il servetsch linguistic è propri – e quai era tenor la definiziun dal chantun – ina mesira per ils idioms e nagi vegn ussa sfurzà tar il rumantsch grischun. La pagina d'internet però è sin rumantsch grischun per ch'ella saja bain

chapibla per tuts. Tschai vegn fatg en ils idioms e sin giavisch, sa chapescha, er sin rumantsch grischun.

Vegin il pledari grond ussa era integrà en il «Sling»?

Il pledari grond ed il «Sling» èn atgnamain duas chaussas differentas. Il «Sling» è in'incumbensa chantunala che la Lia rumantscha ademplescha. Il pledari grond è per se in'ovra da la Lia rumantscha. Quai èn en sasez duas differentas chaussas che n'èn betg da cumbinar. Sche la Lia rumantscha porscha in di in pledari grond sin internet sche sa er il «Sling» profitar da quai sco tut la publicitat.

Co vai ussa vinavant?

Il proxim pass è da bajegiar si vinavant la banca da datas e far accessibil uschè svelt sco pussaivel tut ils documents ch'èn già preschents. Vinavant vai cun stabilir ils contacts cun ils translators ch'ins vesa tge lavour da tge gener che va tar tge translatur ed in ulteriur pass è d'installar ina pratica vertenta cun las lavurs, quai vul dir co vegnan quellas lavurs repartidas, tge è gratuit e tge ha tariffas spezialas.